

Wiosenne słońce świeci już z całą mocą, a my pełną parą ruszyliśmy z realizacją naszych tegorocznych zamierzeń. O rozpoczętych karaimskich projektach pisaliśmy w poprzednim numerze i w tym również opowiadamy o szczegółach niektórych z nich. Poza tym wiele się działo w projektach wielokulturowych, które prowadzimy we Wrocławiu w związku z Kalejdoskopem Kultur. Do takich należały między innymi prezentacje tradycji kulinarnych wrocławskich mniejszości. Między innymi Musa Czachorowski oczarował nas opowieściami o smakołykach kuchni tatarskiej. Podczas Etnicznych Opowieści w trakcie Muzealnej Nocy w Muzeum Etnograficznym dzieciarnia chętnie słuchała baśni o cudownym koniu księcia Witolda. Przygotowania do VI Festiwalu Kalejdoskop Kultur pochłonięły wiele czasu i energii, w tym roku stanęło przed nami wielkie wyzwanie, ale warto było! Impreza się udała, wrocławskie mniejszości i pogoda jak zawsze dopisały!

Dla „karaimskiej ekipy” z Trok festiwal stał się okazją do odwiedzenia Wrocławia. Ich wizyta rozpoczęła cykl imprez realizowanych we współpracy ze Stowarzyszeniem Kulturalnym Karaimów Litewskich, z którym prowadzimy wspólny projekt „Karaj jołary – Karaimskie drogi. Spotkania pomiędzy Polską a Litwą” współfinansowany przez Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”. Przez cały rok będą się w jego ramach odbywały różne wydarzenia we Wrocławiu, Trokach i Warszawie. Na pewno o nich jeszcze nie raz napiszemy.

Od zakończenia II wojny światowej mija w tym roku sześćdziesiąt osiem lat, a okazuje się, że nie wszystkie wojenne karty historii Karaimów są nam znane. Losy Jana Pileckiego, warszawiaka, radiowca, więźnia obozu w Auschwitz były naprawdę niezwykle. Przybliżyła je Szymon Pilecki, posiłkując się wspomnieniami osób, które znały pana Janka i jego przeżycia. Nieocenionej pomocy przy tworzeniu tego tekstu udzieliła małżonka bohatera opowieści, pani Genowefa Pilecka.

Pierwsze miesiące tego roku spędziliśmy w oczekiwaniu na ostateczne wyniki spisu powszechnego przeprowadzonego już dwa lata temu. Kolejne porcje danych publikowano co kilka tygodni. Karaimi pojawiali się w nich i znikali, a ogłoszenie ostatecznych wyników przesunęło się w czasie. Do ostatniej chwili mieliśmy nadzieję, że dowiemy się, ilu dokładnie nas jest. Czy w końcu się nam udało? Przeczytacie o tym w tym numerze.

Co roku w pierwszy letni post (Burunhu orucz) spotykamy się na cmentarzu, by odwiedzić mogiły, pomodlić się za zmarłych i wysłuchać przejmującej elegii *Syyit jiry*. O znaczeniu tego wyjątkowego dnia opowiada Mariusz Pawelec.

Wystawa „Karaimskie drogi” trzeci rok wędruje własnymi traktami, zabierając nas od czasu do czasu do nowych miejsc. Po Wrocławiu, Warszawie, Trokach, Krakowie, Szczecinie i Dobrodzieniu nadeszła pora na Białystok i czeską Pragę. Szczegółowo o obu nowych odsłonach wystawy przeczytacie w relacji Anny Sulimowicz.

Miłej lektury!

Spis treści

W mowie przodków

Szymon Firkowicz
Bir kiuń edi 3

Znani i nieznan

Szymon Pilecki
Wbrew zagrożeniu 4

Tu i tam

Mariola Abkowicz
Ilu jest Karaimów? 14

Wydarzenia i ludzie

Romuald Szpakowski
Nominacje w trockiej kienesie 19

Anna Sulimowicz
„Karaj jołary” podróżują dale 20

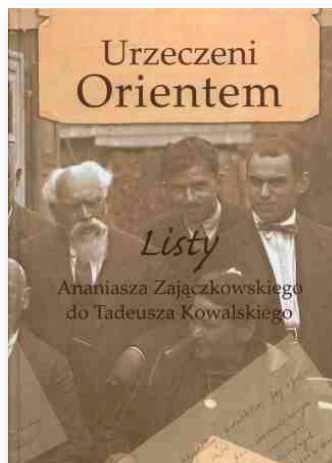
Mariola Abkowicz
Kalejdoskop Kultur 2013,
czyli karaimski zajazd na stolicę
Dolnego Śląska 22

W kalendarzu 24

Mariusz Pawelec
Jeśli ustawicznie będę wspominał

Okiem outsiderki

Agnieszka Pilecka
Czy nie jestem za stary na naukę? 26

Na
księgarskich
półkach

**Urzeczeni Orientem.
Listy Ananiasza
Zajączkowskiego
do Tadeusza
Kowalskiego**

pod redakcją
Tadeusza Majdy
Wydawnictwo Agade,
Warszawa 2013